

[Justitsministeren.]

og alene Vægt paa, om den tiltalte Person er egnet til at paavirkedes gennem Straf. Dette mener jeg meget bestemt er det rette Indicium, som man endelig her har faaet frem. Det kan godt være, at en Person ikke er fuldt tilregnelig, og endogsaa, at en Sindssygelæge ikke vilde betænke sig paa at erklære vedkommende for utilregnelig; men alligevel kan han meget godt være paavirkelig af Straf. Der er ogsaa saadanne Personer, om hvilke det af Sindsygelæger vil blive erkendt, at der er i Virkeligheden intet andet, der kan holde dem til at opføre sig nogenlunde ordentligt, end det, at de ved, at de risikerer Straf, hvis de begaar Lovovertrædelser. De kan nok være paa en Maade sindssyg, men de kan alligevel være sig fuldt bevidst Grænsen mellem det lovlige og ulovlige, men netop tillade sig at overskride det lovlige Grænser i Bevidstheden om, at da jeg er sindssyg, saa gør jeg ganske rolig dette, for jeg bliver ikke straffet. Saadanne Personer, der undertiden er meget besværlige Medlemmer af Samfundet, vilde mange Gange kunne blive holdt indenfor det lovlige Grænse, hvis de vidste: Jeg risikerer alligevel, at man erklærer mig for paavirkelig af Straf og idømmer mig en Fængselsstraf, hvis jeg begaar dette eller hint, som jeg jo godt ved er strafbart, og saa kommer jeg virkelig i Fængsel, saa bliver denne Straf ogsaa eksekveret. Hvorfor skal Samfundet slaa sig af Haanden dette Middel til at holde saadanne Personer indenfor Lovens Grænser? Jeg finder det ikke forsvarligt, og jeg maa derfor meget stærkt anbefale den Affattelse, som Tilregnelighedsbestemmelsen har faaet i det høje Folketing.

Jeg tror, at dette Kriterium, at vedkommende er paavirkelig af Straf, er det rigtige, og at den, paa hvem Straffen virker saaledes, at han holder sig indenfor Lovens Grænser, bør ogsaa have Straf i Udsigt, han bør ikke være tryk i Fornemmelsen af, at jeg, der kun er delvis tilregnelig og maaske helt sindssyg, kan begaa, hvilke Lovovertrædelser jeg vil; det værste, der kan ske, er, at jeg bliver anbragt nogen Tid paa en Sindssygeanstalt, og naar jeg der opfører mig nogenlunde ordentligt, slipper Overlægen mig ud igen, fordi der er en saadan Pladsmangel paa Sindssygeanstalterne, at dem, man kan slippe ud, slipper man ud. De i Øjeblikket bestaaende Forhold kan naturligvis ikke være afgørende for, hvilken Affattelse man skal give Tilregnelighedsparagraffen — det er kun rent eksempelvis, jeg

nævner dette. Men jeg tror, som sagt, at denne Paragraf har faaet den allerheldigste Affattelse i det høje Folketing, og jeg vilde føle mig glad ved, om det høje Landsting kunde slutte sig dertil.

Nu er der endda i Lovforslaget indført en Bestemmelse, der gør en saadan Affattelse af Tilregnelighedsparagraffen særdeles vel begrundet og i enhver Henseende forsvarlig, idet Forholdet er dette, at naar en saadan Person, om hvis Sygdom man tvivler noget, er kommet i Fængsel, skønt han burde have været paa en Aandssvageanstalt eller et Sindssygehospital, kan han flyttes fra det ene Sted til det andet.

Saa vil jeg gerne gøre nogle Bemærkninger om Beruselsesspørgsmaalet, og jeg maa maaske begynde med at sige, at det Forslag, jeg her har den Ære at anbefale til det høje Landsting, indeholder langt mere effektive Foranstaltninger end den gældende Lovgivning mod Beruselse og sikkert saa effektive, som man kan give dem i en Straffelov, hvis Bidrag til Bekæmpelse af overdreven Nydelse af Alkohol dog kun kan være et enkelt og ringe Middel mellem de andre Midler, som Samfundet kan bringe i Anvendelse til Fremme af Ædrueligheden. Det var heller ikke godt, om Straffetrusel skulde være det bedste Middel til at fremme Ædrueligheden. Jeg skal nu nævne de Paragraffer, der her kommer i Betragtning.

I § 18 bestemmes det, at Beruselse ikke udelukker Anvendelse af Straf, medmindre Gerningsmanden har handlet uden Bevidsthed. Dette stemmer med den danske Befolknings nedarvede Opfattelse, at ædru Mand maa svare til, hvad han gør eller har gjort i beruset Tilstand. Noget andet er jo, at ingen kan svare til, hvad han har gjort, naar han har mistet Bevidstheden. I Almindelighed vil den Omstændighed, at Forbrydelsen er begaaet i beruset Tilstand, heller ikke kunne medføre nogen mildere Bedømmelse af Handlingen. Men ganske undtagelsesvis kan det forekomme, at en ellers lovlidig Person, et ungt Menneske, der maaske aldrig før har drukket Spiritus eller i alt Fald ikke kender noget til, hvilken Virkning det har paa ham, kan blive beruset og i beruset Tilstand begaa en Handling, som det vilde være aldeles utænkeligt, at han begik, hvis han ikke var beruset. I saadanne Tilfælde kan han behandles noget gunstigere. I § 85 gives der Hjemmel for Strafnedsettelse eller i visse Tilfælde for Bortfald af Straf, naar Forbrydelsen er begaaet under Indflydelse af stærk Sindsbevægelse eller anden forbigaaende sjælelig Uligevægtighed,